

25 letih med 1911 in 1936 podeželsko prebivalstvo od 55,8 na 46,6 odstotkov celotnega števila prebivalcev.

Statistični pregled

Da bo mogoče Petainovi vladi poskrbeti vrnitev Francozov nazaj na kmete, morajo sestaviti občinski predstojniki seznam vseh v občinah opuščeni kosov zemlje. V teh seznamih mora biti zabeleženo, kdo je posestnik ali kdo uživa pridelke, dalje mora biti navedeno, ali so na opuščeni posesti še poslopja in ali je še mogoče v njih prebivati. Z omejenjo statistiko hoče dobiti poljedelsko ministertvo pregled glede obsega zemlje, katero bi bilo mogoče zopet naseliti in obdelati.

Težava naselitve

Po izjavi francoskega poljedelskega ministra Caziota ne bo največja težava v pripravi posestev, ampak v naselitvi. Premestitev onih kmečkih sinov in hlapcev iz mest nazaj na deželo, katere je izvabilo dobro plačano delo vojne industrije, bo primeroma lahka. Večje težave se bodo pojavile pri onih kmečkih ljudeh po mestih, ki so že skozi cele rodove tamkaj zaposleni.

Dopisi

Mežiška dolina

St. Danijel nad Prevaljami. Morda se ne veste, da smo imeli 1. septembra skromno, a za nas pomembno slovesnost, da smo namreč s tem dnevom dobili svoj lastni poštni urad? S tem se je izpolnila naša dolgoletna želja. Slovesnosti otvoritve, ki se je pričela ob 10, so se med lepim številom domačinov z g. župnikom in šolskim upravitelstvom ter sosedov iz Prevalj udeležile tudi pomembnejše osebnosti, kakor: naš bivši poslanec g. Karel Gajšek z gospo, g. Bajuk, personalni šef iz Ljubljane kot zastopnik poštnega ravnatelja, g. postajenačelnik Fabijani iz Prevalj z gospo, upravnico prevaljske pošte, g. banski svetnik in župan prevaljske občine Kugovnik, g. Ludovik Grafenauer, bivši tukajšnji šolski upravitelj, gđc. Karolina Boc, časasna pomožna poštarica tukajšnjega novega poštarja I. dr. Prvi je spregovoril ugledni domačin, slovenska korenina, bivši župan in predsednik krajevnice KZ g. Kumprej, p. d. Pluder, ki je bil pred kratkim odlikovan z redom sv. Save, za njim g. banski svetnik in prevaljski župan Kugovnik, nato bivši narodni poslanec g. Gajšek in končno g. Bajuk, ki je v imenu poštnega ravnateljstva v Ljubljani otvoril pošto. Naš novi poštar je g. Ferdinand Marin, p. d. Rifi, tuk. trgovec in gostilničar, ki je goste po otvoritvi prijazno pogostil. Ker pa je 4. septembra moral zopet oditi na orožne vaje, ga časasno namestuje pomožna poštarica gđca Karolina Boc. Zelo se veselimo tega napredka, ki pa ga nismo dosegli

Ali si upate pridobiti »Slovenskemu gospodarju« vsaj enega novega naročnika?

Kritika novih načrtov

Omeniti moramo še to, da je v Franciji mnogo preizkušenih mož, kateri gledajo presneto nezaupljivo na povrnitev nekoč kmečkega ljudstva iz mest nazaj na deželo. Kritiki najnovejših francoskih agrarnih načrtov trdijo, da je za velesilo prav tako potrebno, da razpolaga z dobro urejeno industrijo, kakor z zdravim poljedelstvom. Žrtve industrije za povzdigo kmetijstva bi bile v obeh nevernih Tomazev uničenje francoskega položaja kot velesila v svetu. Moderne armade si ne moremo predstavljati brez velike industrije. Opustitvi ali znatnemu skróčenju industrije mora nujno slediti padec velesilskega značaja Francije.

Kar smo beležili v tem sestavku z ozirom na poraženo Francijo, so zaenkrat samo še načrti Petainove vlade, do kojih uresničenja je še daleč in se bo mogoče uspešno lotiti tega dela, ko bo padla odločitev evropske vojne med Nemčijo ter Anglijo.

brez posebnega posredovanja nekaterih vplivnih oseb, katerim se za ta njihov trud javno zahvaljujemo!

Sv. Urh na Strojni. Blagoslovitev našega novega zvona in prenovljene pokopališčne kapelice, ki nam jo je umetniško prenovil in poslikal slikar g. Schatter iz Guštanja, se je pri krasnem vremenu in ogromni množici ljudstva slovesno izvršila dne 4. julija. Cerkevne obrede je opravil škofov pooblaščenec, duhovni svetnik in dekan Mežiške doline g. Hornböck ob asistenci. Ker je bilo takrat opaziti več fotografskih aparatov, prosimo dotične amaterje, da bi nam blagovolili poslati s svojim naslovom vred od vsakega posnetka po en izvod na ogled, ker si želimo marsikdo kako silko naročiti za spomin, pa tudi župnijski urad sam za župnijsko kroniko. Najbolje, da pošljete na naslov: župnijski urad Sv. Urh na Strojni, p. št. Danijel nad Prevaljami. — Da pa moremo skleniti račune za nabavo novega zvona, lepo prosimo še enkrat vse one, ki obljubljenega daru še niso izročili v ta namen, ali pa one, ki nameravajo še kaj darovati, da bi blagovolili to čimprej storiti, da bomo vedeli, pri čem smo! — Cerkevno predstojništvo.

Dolžnost vsake žene je, da pazi na redno stolico, ki jo doseže z naravno »Franz-Josefovo« grenko vođo, ako jo jemlje vsak dan v manjši množini. Prava »Franz-Josefova« voda deluje milo, prijetno, naglo in zanesljivo.
Ogl. reg. S. br. 30.474/35.

Dravsko polje

Dolena-Ptujska gora. V petek, 13. septembra, smo imeli prvo razstavo in premovanje plemenke živine pingavske pasme pri pred dvema letoma ustanovljenem selekcijskem društvu v Doleni. Z veliko skrbjo in strahom smo pričakovali prihoda komisije, kar ni nič čudnega, ker smo bili sami začetniki. Toda že prve besede od strani komisije so nam zjasnile naša čela in dobili smo upanje, da morda le ne bo vse napak. Komisija, v kateri so bili zastopnik banske uprave g. svetnik inž. Oblak, zastopnik Zveze selekcijskih društev v Ormožu g. Bedjanič, zastopnik okrajnega kmetijskega odbora v Ptujju g. svetnik Šuštič, živinozdravnik g. dr. Jedlička in g. Turin, je takoj začela ocenjevati razstavljeno živino. Razstavljena je bilo 49 komadov, in sicer: 2 bika plemenjaka, 26 krav skupine A, 9 krav skupine B, 4 telice nad 15 mesecev in 8 glav mladine (od tega 5 bikcevc). Večinoma vsa živina je dobila prvo in drugo oceno, nekaj glav pa tretjo. Izbra je bila prav težka, saj je bila ena žival lepša od druge, posebno pri mladini. Nagrajene so bile vse živali, in sicer: bika plemenjaka vsak po 200 din krave od 100—160 din, telice in mladina pa po 60—80 din. Skupno je bilo razdeljenih 3660 din. Preden je komisija razdela priznalna darila, je navzoče živinorejce pozdravil g. svetnik inž. Oblak, ki je izrazil svoje veliko zadovoljstvo, da je našel pri enem najmlajših društev tako lepo živino, in to v kraju, kjer je najmanj pričakoval. Za njim je spregovoril g. Bedjanič, ki je po zdravi opozoril na nekatere pomanjkljivosti, zlasti je poudarjal, da moramo držati živino čisto in snažno. Za njim je govoril g. svetnik Šuštič, ki je nakazal glavni smoter selekcijskih društev, to je vzgoja čim boljše in plemenitejše mlade živine. Obljubil je tudi za prihodnjo zimo prireditve tečaja o pravilnem delu v selekcijskem društvu. Navzoči bivši tajnik društva je potem v imenu vseh živinorejcev pozdravil po vrsti vse navedene gg. zastopnike raznih uradov in oblasti, kakor tudi vse druge, se vsem zahvalil za veliko pozornost ter skrb in obljubil, da se hočemo v bodoče še bolj potruditi, vse pomanjkljivosti popraviti, da si bo društvo sedanjo pohvalo res zaslužilo. Nato je sledila razdelitev nagrad. Da so mogle biti razdeljene tako lepe in toliko nagrad, se moramo zahvaliti predvsem banski upravi, Zvezi selekcijskih društev, okrajnemu kmetijskemu odboru v Ptujju, občinam Ptujska gora in Sv. Vid ter nazadnje tudi posojilnici v Ptujju, ki je dala na razpolago potreben prostor ter se končno tudi odrekla prisojeni nagradi v korist drugim nagrajencem. Vsem navedenim ustanovam izrekamo tem potom še enkrat najlepšo zahvalo, obenem pa prosimo, da nam ostanejo tudi v bodoče enako naklonjene, ker živimo in delamo v najtežjih haloških krajih. Po zaključku tako lepo uspele prireditve smo se razšli z željo in trdnim sklepom, da se hočemo v bodoče še bolj potruditi, da bo naša prihodnja prireditve še lepša, boljše in večja.

Slovenske gorice

Sv. Benedikt v Slov. goricah. V nedeljo, 1. septembra, je po rani službi božji blagoslovil g. de-

»Nič več,« je potrdil ganjeno; »skalilo jo je le to, ker sem na Boga pozabil.«

»Jurij, Našo ljubo Gospo pa si zmeraj častil in Ona te ni zapustila.«

Tilka je pokazala skozi odprta vrata na veliko Marijino podobo v spalnici.

»Da, Naša ljuba Gospa me je držala pokonci v najhujših urah. Njej se morava zahvaliti.«

Stopila sta v spalnico, pokleknila eden zraven drugega pred lepo Marijino podobo in sta tiho molila.

XIII.

»Vrba dne 29. julija 1895.

Ljuba Tilka!

Zadnje pismo, ki sem ga naslovila na Tvojega moža, je bilo bolj kratko. Zdaj, ko si gotovo spet pokonci in zdrava, ti moram pisati.

Iz vsega srca me je veselilo, da je bilo vse v redu in prav in da sta dobila zopet zdravega otroka. Bog ga živi in ohrani zdravega in pridnega! Na moje ime bi ga ne bilo treba krstiti — Ančka ali Tilka bi bilo prej pri roki —, vesel me pa »Trezika« že in mojega moža še bolj. Žal mi je bilo, da sama nisem mogla h krstu; Ivan me same ni pustil na pot, on pa prav tiste dni ni utegnil. Zato pa se v kratkem pripravita, bova kar nepričakovano prišla nad vaju. Na 12. avgusta namreč se

spravljava šele na ženitovanjsko popotovanje na Brezje in potem v domače kraje. Prav za prav me nič ne veseli, ker sem vsa srečna v tem kraju. Moj Bog, kako sem bila obupana, ko so mi mati umrli in nisem imela nikogar svojega več! Zdaj pa imam predobrega človeka, ki mi je bliže ko mati in oče. Nikdar bi se mi tudi ne bilo sanjalo, da bom imela kdaj tako lep dom. Kraj je nebeško lep, skozi okno gledam na jezero; opravo pa sem si s tvojim bogatim darilom lahko tudi tako nakupila, da jo ljudje, ki k nama pridejo, kar občudujejo. Ljudje menijo, da sem bila bogata, ker jim Ivan zmeraj pravi, da je vse moje, da sem mu vse to prinesla za doto. Tistih šest sto goldinarjev, ki sem mu svojih prinesla v zakon, je hranil v hranilnico in ne pusti, da bi od tega kaj vzela. Pravi, da bo že on poskrbel za to, kar potrebujem. Pa mi ne da le toliko, kar potrebujem, ampak še dosti več. Oblek imam več ko preveč, on pa pravi, da jih je še premalo. Zmeraj mi še kaj prinese in me tako razvaja, kakor me še nihče razvajal ni. Zadnjič sem omenila, da bi rada kakega kanarčka. Pa mi jih je nanosil, da mi je že kar prevēd; saj je s takimi pticami dosti dela. Povrh pa pripelje vedno še tropo otrok, da jim pokaže ptice. Potem žvižga s pticami in se smeji z otroki in je sam kakor otrok. Zmeraj je dobre volje, čeprav ima dela čez glavo, ker hodijo ljudje od blizu in daleč k njemu.

nister Morrison. V bližini tovarne je avto ustavila patrolja prostovoljne obrambne službe. Na vprašanje, kdo je v avtomobilu, je šofer odgovoril: »Njegovo veličanstvo kralj.« — Poveljnik straže pa po vsej priliki ni verjel vozačevim besedam, kajti sam je odprl voz šele potem, ko se je prepričal, da je v vozu res kralj, je avtomobil lahko nadaljeval vožnjo.

Vse za obleke. Pred sto leti je umrl v neki francoski norišnici Beau Brummel, mož, ki je izdelal v manj kakor tridesetih letih 600.000 švicarskih frankov za obleke. Njegove srajce so stale po 200 frankov. Nekoč je preležal osem dni v postelji, ker se je sramoval s ponošenim ovratnikom stopiti na ulico.

(Dalje sledi)